Mielec, wrześniu 1933 r. NR 6 Rok XIV.

Orędownik

...arostwa i Wydziału Rady powiatowej w Mielcu.

Wychodzi raz w miesiącu.
Prenumerata roczna urzędowa 3 Zł.
„ „ prywatna 4 Zł.

L: wet-14-57/33. Mielec, dn. 4.IX 1933.

Instrukcja o oczyszczaniu i odkażaniu przy zaraźliwych chorobach zwierzęcych.

Do wszystkich Zarządów gminych w powiecie.

Podając do wiadomości instrukcje, wedle której w myśl zarządzeń delegowanego lekarza weterynaryjnego należy dokonywać oczyszczania i odkażania zapowietrzonych zagród polecam Zarządom gminnym instrukcje starannie przechować w Urzędzie gminnym tak, by przy każdorazowem zapotrzebowaniu była pod ręka.

Instrukcja!

Oczyszczanie i odkażanie przy zaraźliwych chorobach zwierzęcych.

I. Wstęp.

§ 1.

Oczyszczanie i odkażanie z powodu zaraźliwych chorób zwierzęcych winno się odbywać według zarządzenia powiatowego lekarza weterynaryjnego, wydawanego w każdym poszczególnym wypadku zgodnie z przepisami niniejszemi.

§ 2

Rozróżniać należy oczyszczanie i odkażanie tymczasowe i ostateczne. Tymczasowe oczyszczanie i odkażanie miejsc postoju po usunięciu zwierząt chorych i podejrzanych, osób przed opuszczeniem przez nie pomieszczeń lub zagród zapowietrzonych, jak również sprzętów, narzędzi i t p. przed usunięciem ich z zagród zapowietrzonych, wykonywa się podczas trwania choroby zaraźliwej. Ostateczne oczyszczanie i odkażanie przeprowadza się przed uchyleniem wydanych zarządzeń.

II. Oczyszczenie.

§ 3.

Osoby winny umyć mydłem i ciepłą wodą zanieczyszczone ręce i inne obnażone części ciała oraz wytrzeć wodą mydlaną zapomocą szczotki lub wiechcia zanieczyszczoną odzież i obuwie.

§ 4.

Zwierzęta należy zmyć całe, nie wyłączając kopyt i racic, wodą z mydłem zapomocą szczotki.

§ 5.

Przy oczyszczeniu stajen, obor, owczarni, chlewów, kurników i innych pomieszczeń zwierząt należy postępować jak następuje:

1) Nawóz (mierzwę), ściółkę, resztki karmy i tp. należy usunąć w sposób podany w § 9 p. 1 i 2. W oborach, owczarniach i tp. z dużą ilością nawozu dopuszczalne jest usunięcie tylko wierzchnej warstwy nawozu, o ile według uznania powiatowego lekarza weterynaryjnego zarazek w głębszych warstwach nawozu utracił już swą zjadliwość.

2) Drewniane sprzęty przymocowane jak; drabiny, żłoby, obicia oraz szalówki należy w razie potrzeby oderwać. Wymienione sprzęty, jak również wszystkie inne drewniane przedmioty o powierzchni chropowatej należy dokładnie wystrugać (zeskrobać) heblem. Wióry (strożyny) jak również zgniłe i spróchniałe części sprzętów drewnianych należy spalić lub postąpić z niemi jak z nawozem. W ten sam sposób należy postępować z drewnianemi sprzętami stajennemi, skrzyniami do obroku, wiadrami, miotłami, widłami, łopatami, wozami, płozami, obuwiem drewnianem i tp.

3) Odstający tynk ze ścian należy zerwać i postąpić z nim jak z nawozem.

4) Bruk nieszczelnie ułożony oraz belki i deski podłogi w oborach, stajniach i tp. należy zerwać. Wierzchnią, przemokniętą warstwę podsypki (gruz) należy z pod zerwanej podłogi zebrać i postąpić z nią jak z nawozem. Nadający się materjał z drzewa może być ponownie użyty po usunięciu uszkodzonych części i zupełnem wygładzeniu powierzchni. Kamienie należy przed ponownem użyciem dokładnie oczyścić.

5) Uszkodzone miejsca bruku szczelnie ułożonego należy naprawić i po zebraniu zanieczyszczonej ziemi oczyścić. Tak samo należy postąpić ze ścianami, słupami, przegrodami, zbiornikami, zagłębieniami, ściekami i przewodami ściekowemi z kamienia lub cegły, wykazującemi uszkodzone miejsca.

6) Przemokniętą warstwę gliny lub piasku podłogi należy zebrać i postąpić z nią jak z nawozem.

7) Powały, ściany, przybory stajenne (żłoby, koryta, drabiny, drągi stajenne, słupu, przegrody, drzwi, odrzwia, futryny i tp.) należy po osunięciu uszkodzonych części dokładnie wyszorować aż do zupełnego usunięcia brudu ługiem sodowym lub mydlinami (na

100 litrów wody 3 kg. sody lub mydła)—a w razie potrzeby z dodatkiem piasku.

Ze szczególną starannością należy oczyścić szpary, kąty, szczeliny i tp. Oczyszczenie należy rozpocząć od powały, kończąc na oczyszczeniu podłogi. Zamiast ługu sodowego lub mydlin można również użyć silnego strumienia zimnej wody z wodociągu, hydropultu, sikawki i tp. Wodę odpływającą przy oczyszczeniu należy odprowadzić do zbiornika gnojówki, o ile nie odpływa do ogólnego kanału. Oczyszczenie górnych części ścian w sposób wyżej wskazany powiatowy lekarz weterynaryjny winien zarządzić tylko w takich wypadkach, gdy zostały zanieczyszczone.

8) Resztki nawozu, ściółki, paszy, krew, zawartość żołądka i jelit oraz wydaliny i wydzieliny zwierząt chorych i podejrzanych należy zebrać i złożyć na odosobnionem miejscu w zagrodzie, a jeżeli powiatowy lekarz weterynaryjny uzna to za dopuszczalne można złożyć je poza zapowietrzoną zagrodą przy zastosowaniu środków ostrożności, wskazanych przez powiatowego lekarza weterynaryjnego. Przy wydaniu swych zarządzeń powiatowy lekarz weterynaryjny winien uwzględnić wszystkie okoliczności, które mogą spowodować przeniesienie zarazy. Przy wykonywaniu oczyszczenia z powodu wąglika, nosacizny i innych chorób zwierzęcych, udzielających się ludziom, należy wykonać tymczasowe odkażenie nawozu, ściółki i t. d. w każdym wypadku, aby zapobiec przeniesienie się tych chorób na osoby zatrudnione przy oczyszczeniu.

9) Sprzęty i narzędzia z żelaza lub z innych metali (łańcuchy, pierścienie, widły, łopaty, zgrzebła, wędzidła, kagańce, żłoby) należy dokładnie oczyścić— o ile nie można wyżarzyć ich w ogniu.

10) Przedmioty skórzane i gumowe (uzdy, popręgi, uzdzienice, uprząż, siodła, rzemienie, poduszki, obuwie skórzane, obroże, kagańce, bicze, pasy i t. p.) należy wyszorować wodą z mydłem zapomocą szczotki lub wiechcia.

11) Materjały włókniste (koce, popręgi, nagłówki, postronki, poduszki, odzież, powłoki pościelowe i t. p.) należy zmyć wodą z mydłem zapomocą szczotki względnie wyprać.

12) Włosie, wełnę, pierze i t. p. przedmioty należy przewietrzyć przynajmniej w ciągu 3 dni i wytrzepać.

13) Wymienione w p. 1—10 przepisy mają zastosowanie również przy oczyszczaniu ramp i miejsc postoju na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych, jak również przy oczyszczaniu dróg, ulic, dziedzińców, targowisk, rzeźni, pastwisk, miejsc postoju oraz statków i promów.

III. Odkażenie.

a) Środki odkażające.

§ 6.

1) Świeżo gaszone wapno. Drobne kawałki świeżo palonego niesproszkowanego wapna kładzie się do naczynia i polewa powoli wodą (na dwie części wapna i część wody); wapno silnie rozgrzewa się i burzy, tworząc gaszone wapno.

2) Mleko wapienne używa się zgęszczone lub rozcieńczone.

Mleko wapienne zgęsz... części wapna gaszonego i 3... ne—z jednej części wapna ... części wody

Wapno świeżo gaszon... dawniej gaszone.

3) Mleko chlorku wapn... chlorku wapnia (Calcaria chl...) i do 3 do 20 części wody (zgęszczony lub rozcieńczony rozczyn chlorku wapnia). Mleko chlorku wapnia winno być w każdym wypadku świeżo przygotowane w następujący sposób: do chlorku wapnia, przechowanego zdala od światła w szczelnie zamkniętych naczyniach i posiadającego jeszcze ostry zapach chlorku, dodaje się wodę, mieszając powoli.

4) Rozczyn krezolowy 2,5 proc. do 6 proc.

5) Mieszaninę krezolu z kwasem siarczanym (3 proc.) przygotowuje się z 2 części surowego krezolu (Cresolum crudum) i 1 części surowego kwasu siarczanego (Acidum sulfuricum crudum), mieszając je przy zwykłej temperaturze, a po upływie 24 godzin dodaje się wody w stosunku 1:30. Mieszanina ta traci własności odkażające po upływie 3-ch miesięcy.

W porze zimowej podczas mrozów należy do tej mieszaniny dodać soli kuchennej w stosunku 1:20.

Przed użyciem mieszaniny krezolu z kwasem siarczanym należy spłukać wodą pomieszczenie, sprzęty i przedmioty, czyszczone uprzednio ługiem sodowym lub mydłem.

6) Rozczyn kwasu karbolowego (3 proc.) przygotowuje się z płynnego kwasu karbolowego (Acidum carbolicum liquefactum).

7) Rozczyn sublimatu (0,1 proc.) przygotowuje się z 1 grama soli kuchennej z małą domieszką czerwonego barwika, lub też t. zw. pastylek sublimatowych (Pastilli hydrargiri bichlorati), które rozpuszcza się w 1 litrze przegotowanej lub miękkiej wody.

Sprzęty, przedmioty i t. p., oczyszczone sodą lub mydłem, należy przed użyciem sublimatu opłókać wodą.

Przy stosowaniu sublimatu do odkażania obór należy przestrzegać jaknajdalej idących ostrożności ze względu na wielką wrażliwość bydła rogatego na sublimat. Jeżeli do odkażania potrzebna jest większa ilość rozczynu sublimatu, odkażanie winno odbywać się pod nadzorem weterynaryjnym.

Po odkażeniu sublimatem zaleca się wymycie przedmiotów odkażonych 0,5 proc. rozczynem wielosiarczku potasu (pospolicie „wątroba siarczanu"), zwłaszcza w oborach, w których znajduje się bydło rogate.

8) Rozczyn formaldehydu (około 1 proc.) przyrządza się przez rozpuszczenie 3 cm3 formaliny w 1 litrze wody.

9) Kreolina, lisol i inne preparaty krezolowe w 4—5 proc. wodnych rozczynach stosują się narówni z kwasem karbolowym.

10) Para wodna z kotłów parowych lub innych specjalnych aparatów nadaje się do odkażania zwłaszcza mniejszych naczyń np. baniek do mleka i tp. które odkażać należy nietylko zewnątrz, lecz także i wewnątrz.

11) Wygotowanie w wodzie, do której można dodać 3 proc. sody lub mydła. Przytem przedmioty, podlegające odkażeniu, zanurza się w zimnej wodzie i dopiero gotuje się, pozostawiając je po zagotowaniu co najmniej w ciągu 15 minut we wrzącej wodzie.

Zamiast gotowania można zastosować następujący sposób odkażania:

a) włożyć przedmioty na przeciąg 2 minut do naczynia z wrzącą wodą lub z rozcieńczonem mlekiem wapiennem, albo też z roztworem sody, przyczem przedmioty winny być całkowicie zanurzone w płynie;

b) jednym z płynów, wskazanych w p. a), wyszorować dokładnie wewnętrzną i zewnętrzną powierzchnię przedmiotów podlegających odkażeniu.

12) Wypalanie w ogniu.

13) Spalenie.

b) Wybór i sposób użycia środków odkażających.

§ 7.

Wybór i sposób użycia środków odkażających uzależnić należy od stopnia odporności zarazków i możliwości przeniesienia choroby za pośrednictwem przedmiotów zakażonuch.

§ 8.

Przy zaraźliwych chorobach zwierzęcych, których zarazki łatwo giną i przy których zarazki przenoszą głównie zwierzęta, wystarcza pobielanie rozcieńczonem mlekiem wapiennem lub mlekiem chlorku wapnia i oczyszczenie pował, ścian, drągów, słupów, przegród, drzwi, podłogi, tudzież ścieków i przyborów stajennych.

Przedmioty żelazne, kamienne oraz polewane kafle gliniane wyciera się rozcieńczoną wodą krezolową lub roztworem kwasu karbolowego.

W ten sam sposób postępuje się przy odkażeniu zapobiegawczem, zarządzonem na podstawie art. 16 rozp. Prezydenta Rzeczyp. z dnia 22 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673).

§ 9.

Przy zaraźliwych chorobach zwierzęcych, których zarazki posiadają znaczniejszą odporność lub które przenoszą się zazwyczaj za pośrednictwem przedmiotów, należy postępować w następujący sposób:

1) Nawóz, ściółkę, resztki karmy i t. p. oraz wszelkiego rodzaju materjały podlegające usunięciu należy spalić lub zakopać albo też natychmiast zaorać lub przemieszać z wyżej wymienionemi środkami odkażającemi albo ułożyć w kopiec.

Ułożenie w kopiec uskutecznić należy w miejscu niedostępnem dla ludzi oraz dla zwierząt wrażliwych na zarazę. Miejsce należy wybrać w ten sposób, aby odpływy nie przedostawały się na inne podwórza, drogi oraz do studzien, rzek lub innych wód.

Z nawozem winna być zmieszana ściółka i wyżej wspomniane odpadki; w razie potrzeby mieszanina ta winna być zwilżona gnojówką lub wodą i ułożona w kopiec na przeciąg 3 tygodni.

Przed wzniesieniem kopca należy ułożyć na ziemi na spodzie warstwę niezakażonego nawozu, słomy lub torfu grubości około 25 cm. szerokości około 1 i pół do 2 metrów, dowolnej zaś długości. Następnie nawóz, podlegający odkażeniu, układa się w kopiec o skośnych bokach do wysokości 1 m. 25 cm. W ten sposób postawiony kopiec przykrywa się 10 cm. warstwą niezakażonego nawozu, słomy, liści, torfu lub innego odpowiedniego materjału, a następnie przykrywa się go warstwą ziemi o grubości 10 cm. Po trzech tygodniach jest cały nawóz odkażony i nie podlega dalszym ograniczeniom.

Dowożenie nawozu do kopca winno odbywać się na szczelnych środkach przewozowych bez używania do tego obcych zwierząt, wrażliwych na zarazę.

Jeżeli nawóz i ściółka nie mogą być ułożone w kopiec lub natychmiast zaorane, należy je dokładnie odkazić przez zmieszanie z gęstym mlekiem wapiennem, o ile ze względu na rodzaj choroby powiatowy lekarz weterynaryjny nie zarządzi zastosowania silniej działającego środka odkażającego.

W razie niebezpieczeństwa przeniesienia choroby za pośrednictwem gnojówki, ściekającej na drogi, uczęszczane przez ludzi lub zwierzęta, albo do studni, rzeki lub też do innych zagród, należy przeprowadzić odkażenie zapomocą gęstego mleka wapiennego.

2) Gnojówkę i ścieki można zmieszać z wapnem lub chlorkiem wapnia lub też ze zgęszczonem mlekiem wapiennem albo mlekiem chlorku wapnia. Na 109 części gnojówki lub ścieku bierze się co najmniej 1 część wapna lub chlorku wapnia albo też 3 części zgęszczonego mleka wapiennego lub mleka chlorku wapnia.

3) Paszę i karmę, o których przypuszczać należy, że mogą być nosicielami zarazków, należy odkazić w sposób podany niżej przy poszczególnych chorobach.

4) Powały i ściany, sprzęty stajenne, żłoby, koryta, drabiny, drągi, słupy, przegrody, drzwi, obicia, okna i t. d, podłogę, kanały ściekowe, zbiorniki i doły i tp. należy odkazić rozcieńczonem mlekiem wapiennem, mlekiem chlorku wapnia, rozcieńczoną wodą krezolową, roztworem kwasu karbolowego, formaliny, sublimatu lub mieszaniną kwasu siarczanego z krezolem Metalowe części należy odkażać rozcieńczoną wodą krezolową lub wodą karbolową.

5) Dziedzińce, rampy, miejsca postoju na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych, rzeźnie, miejsca uboju, targowiska, miejsca spędu zwierząt, drogi, ulice, pastwiska, statki, promy należy po oczyszczeniu opłukać lub w odpowiedni sposób polać rozcieńczonem mlekiem wapiennem lub mlekiem chlorku wapnia albo też innym środkiem odkażającym. Podczas mrozu można posługiwać się mieszaniną kwasu siarczanego z krezolem z dodatkiem soli kuchennej albo sproszkowanem świeżo gaszonem wapnem.

6) Ziemia i piasek nieprzesiąknięte wydzielinami i wydalinami zwierząt chorych i podejrzanych oraz głębsze warstwy nawozu niepodlegające ułożeniu w kopce, natychmiastowemu zaoraniu lub odkażeniu według przepisów § 9 p. 1, lecz pozostające w stajniach, oborach, owczarniach i t. d. należy zlać gęstem mlekiem wapiennem lub posypać równomiernie świeżo gaszonem wapnem.

7) Drewniane sprzęty, narzędzia do przewożenia

i płozy, na których przewożono zwłoki, części zwłok, ściółkę, zawartość żołądka i jelit, należy—o ile nie zostaną spalone—poddać odkażeniu rozcieńczoną wodą krezolową, rozczynem kwasu karbolowego, formaliną, mieszaniną krezolu z kwasem siarczanym lub rozczynem sublimatu.

8) Sprzęty żelazne lub z innego metalu należy wyżarzyć w ogniu lub odkazić rozcieńczoną wodą krezolową, rozczynem kwasu karbolowego—względnie formaliną.

9) Przedmioty gumowe lub skórzane należy kilkakrotnie wytrzeć wodą krezulową, rozczynem kwasu karbolowego lub sublimatem.

10) Przedmioty lniane. konopne, wełniane lub bawełniane, odzież, pościel, włosie, wełnę, pierze, worki do karmy, powłoki (powłoczki), poduszki i t. p. należy—o ile nie zostaną spalone—zanurzyć na przeciąg 24 godzin w rozcieńczonej wodzie krezolowej, rozczynie kwasu karbolowego, sublimatu, formaliny, lub wygotować w parowych aparatach, jeżeli—stosownie do rodzaju choroby—powiatowy lekarz weterynaryjny nie zarządzi innego sposobu odkażania.

Odzież można też po dokładnem oczyszczeniu wytrzeć rozcieńczoną wodą krezolową, rozczynem kwasu karbolowego, sublimatu lub formaliny.

11) Zwierzęta, a zwłaszcza ich skórę, kopyta, racice, zanieczyszczone nawozem lub wydzielinami, należy po oczyszczeniu zmyć jednym z wyżej wymienionych środków odkażających.

12) Ręce i inne części ciała osób należy dokładnie umyć w rozcieńczonej wodzie krezolowej, rozczynie kwasu karbolowego lub sublimatu, a po upływie kilku minut ponownie umyć wodą z mydłem.

ODPIS.

Okólnik
dotyczący rozdziału ogierów państw. na okr. 1933.

Podania hodowców i instytucji hodowlanych o ogiery państwowe tak w dzierżawę jak i stacje kopul. na rok 1934 winny być składane wprost do Państwowego Stada Ogierów w Drogomyślu pow. Bielsko, a mianowicie z obszaru Śląskiego i zachodniej Małopolski po San.

Opłata stemplowa od podania wynosi 5 zł.

Wszyscy bez wyjątku, reflektanci na ogiery, nie licząc na to, że mieli ogiery w innym okresie kapul. winni złożyć podania w terminie do dnia 1 października b. r.

Wszystkie podania złożone po tym terminie będą uwzględniane tylko wyjątkowo, o ile Stado będzie rozporządzać wolnymi ogierami.

Podania winny zawierać imię i nazwisko ubiegającego się o ogiery, miejscowość, pocztę i stację kolejową. W podaniu winno być podane:

1) czy hodowca życzy sobie otrzymać stację czy dzierżawę,

2) ilość klaczy do pokrycia swoich i okolicznych,

3) ogólną charakterystykę klaczy (półkrwi, uszl. arabem, robocze, cięższe i tp.)

4) jakiej rasy ogiera hodowca pragnie otrzymać (o ile możliwie wymienić nazwę i numer ogiera)

5) czy hodowca życzy sobie zatrzymać nadal ogiera, jakiego posiadał w minionym okresie kopul.

Uwaga: W dzierżawę poszczególnemu hodowcy lub instytucji, może być wydany zasadniczo tylko 1 ogier Ministerstwo Rol. nie będzie czyniło pod tym względnm żadnych wyjątków. Jeżeli hodowca potrzebuje 2 lub więcej ogierów musi czynić podanie o stację, nie zaś o dzierżawę. O ostatecznym ustaleniu listy stacyj i dzierżaw i zatwierdzeniu jej Ministerstwo powiadomi tut Kierownictwo interesowanych hodowców.

(—) Kajetan Kajetanowicz

L: Wet-18/12/33. Mielec, dn. 30/IX 1933.

Wszystkim Zarządom gminnym w powiecie do wiadomości.

L:W-1/153/33 Mielec, dn. 25.8 1933.

Mając na względzie uprawnienie trybu załatwienia spraw i przyspieszenia biegu korespondencji— Urząd Wojewódzki w Krakowie reskr. z 3/8 1833 r. L:W-I-3/153/33 polecił aby wszelkie zapytania w sprawach dotyczących zamieszkania w Warszawie mężczyzn w wieku poborowym lub zbadanie, czy w ten lub inny sposób uregulowali swój stosunek do służby wojskowej kierowały bezpośrednio do Wydziału Wojskowego Magistratu m. st. Warszawy celem otrzymania przedwstępnych informacji, odnośnie do zamieszkania i stosunku do służby wojskowej.

Zarazem polecam Zarządom gmin i Posterunkom Policji Państw. aby:

1) W wypadkach potrzeby ustalania stosunku do służby wojskowej nie zwracały się po informacje do Warszawskich Starostw grodzkich, gdyż one nie posiadają referatów wojskowych i listy poborowe znajdują się wyłącznie w Wydziale Wojskowym Komisarjatu Rządu.—

2) W sprawach doręczenia wezwań na Komisję poborową, kart powołania i innych dokumentów wojskowych zwracały się bezpośrednio do Wydziału Wojskowego Magistratu m. st, Warszawy, który jest organem doręczającym.

L: P-14/3/33 Mielec, dn. 15/8 1933.

Stelmach Katarzyna żona Józefa bez stałego miejsca zamieszkania ur dnia 5 maja 1877 w Racławicach pow. Nisko, karana kilkakrotnie za różne przestępstwa, ostatnio za głową swego męża Józefa do gminy Złotniki przynależna, włóczy się po kraju i wyłudza wsparcia na koszt gminy Złotniki.—

Zwraca się uwagę, że udzielone Katarzynie Stelmach wsparcia nie będą przez gminę Złotniki zwracane.

Starosta powiatowy: (-) Z. Schlichting.

Nakładem Starostwa i T. Wydziału pow. w Mielcu. Odpowiedzialny redaktor: Teofil Gumiński sekr. Rady pow.
Z drukarni M. Fiałkowskiego w Mielcu.